

ENTOMOLOGIA - COLEÒPTERS**Primera citació per a Catalunya de *Malthinus* (*Malthinus*) *scriptipennis* Pic, 1900 i catàleg provisional dels *Cantharidae* de Catalunya (Coleoptera)**José Manuel Diéguez Fernández¹**RESUM**

S'aporta la primera citació per a Catalunya de *Malthinus* (*Malthinus*) *scriptipennis* Pic, 1900 i un catàleg de les espècies de Cantharidae de Catalunya, basat en fonts bibliogràfiques.

Paraules clau: Coleoptera, Cantharidae, Catalunya, catàleg.

ABSTRACT

The first record for Catalonia of *Malthinus* (*Malthinus*) *scriptipennis* Pic, 1900 and a catalog of the Cantharidae species of Catalonia, based on bibliographic sources, are provided.

Keywords: Coleoptera, Cantharidae, Catalonia, checklist.

1. INTRODUCCIÓ

Continuant amb la realització dels catàlegs provisionals de diferents famílies de coleòpters de Catalunya, dels quals ja hem publicat els de *Silvanidae* (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ, 2022), *Attelabidae* (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ, 2023a) i *Melyridae* (*Malachiinae*) (DIÉGUEZ

FERNÁNDEZ, 2023b). Presentem ara el dels *Cantharidae*, família de coleòpters depredadors, caracteritzada pels seus cossos tous. Són escarabats poc estudiats a la Península Ibèrica, d'on es coneixen unes 140 espècies. Dividides en dues subfamílies: els *Cantharinae* i els

¹Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Col·lecció d'artropodes. Passeig Picasso s/n, 08003 Barcelona. E-mail: dieguezm1@gmail.com

Malthininae, aquesta última composta per espècies més petites i menys acolorides que els *Cantharinae*, són encara menys estudiades.

L'aparició dels adults sol ser a la prima-

vera i en un període curt de temps, es troben sobre flors i fulles de tota mena de plantes. Mentre les larves, que també són depredadores, es desenvolupen a terra o en restes vegetals en descomposició (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ, 2020).

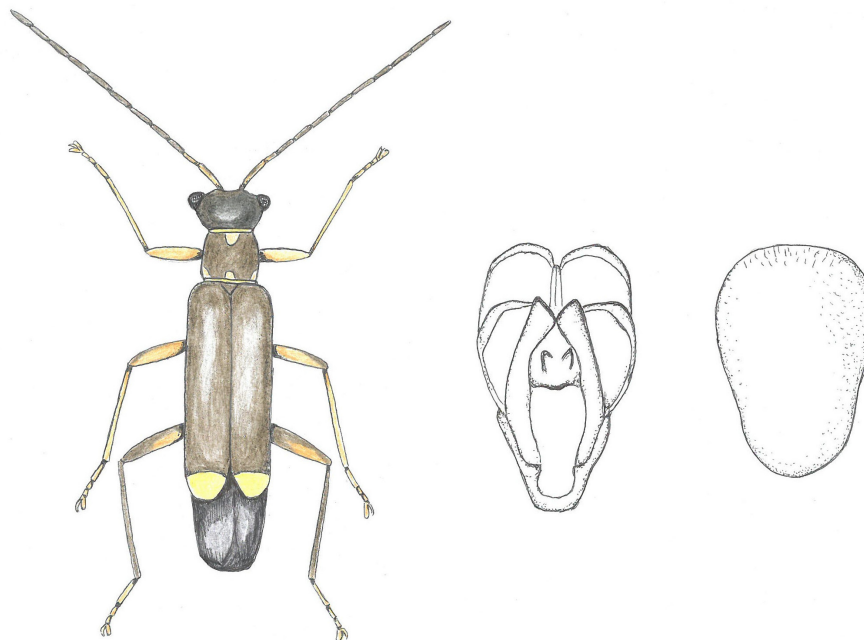

Figura 1: *Hàbit, genitalia i últim externit del mascle de Malthinus (Malthinus) scriptipennis Pic, 1900.*

2. MATERIAL I MÈTODES

Per a la realització del catàleg s'han consultat les fonts bibliogràfiques següents: DAHLGREN (1975), DIÉGUEZ FERNÁNDEZ (2010, 2012, 2020, 2021, 2023c) i FUENTE (1931).

3. RESULTATS

Malthinus (Malthinus) scriptipennis Pic 1900, és conegut d'Espanya i el Marroc (KAZANTSEV & BRANCUCI, 2007). A Espanya ha estat citat a Granada (PIC, 1900), Lleó (WITTMER, 1971), Terol (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ &

TRÓCOLI, 2023) i Madrid (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ, 2023c). La indiquem ara per primer cop a Catalunya. S'aporten il·lustracions de l'hàbit, genitèlia i l'últim externit del mascle (figura 1).

4. MATERIAL ESTUDIAT

LLEIDA: Coll de Faidella, Bóixols (pinar), 1233 m, N 42°09'24.6" E 1°08'29.5", 16-VI-2023, 1 mascle J.M. Diéguez leg. (JMD).

TARRAGONA: Coll de les Masies, Prades, 1027 m, (castanyers) N 41°20'14.5" E 1°00'06.0", 8-VI-2023, 2 mascles, J.M. Diéguez leg.(JMD).

Amb aquesta citació més les trobades a la bibliografia, el catàleg provisional dels *Cantharidae* de Catalunya queda compost per les següents 55 espècies:

CANTHARINAE Imhoff, 1856 (1815)

Ancistronycha abdominalis (Fabricius, 1798)

Armidia gracilis (Pandellé, 1867)

Armidia unicolor (Dufour, 1851)

Cantharis (Cantharis) annularis Ménétrés, 1836

Cantharis (Cantharis) brevicornis (Kiesenwetter, 1852)

Cantharis (Cantharis) coronata Gyllenhal, 1808

Cantharis (Cantharis) cryptica Ashe, 1947

Cantharis (Cantharis) fusca Linnaeus, 1758

Cantharis (Cantharis) instabilis Kie-

senwetter, 1866 *

Cantharis (Cantharis) liburnica Depoli, 1912

Cantharis (Cantharis) livida Linnaeus, 1758

Cantharis (Cantharis) obscura Linnaeus, 1758

Cantharis (Cantharis) pallida Goeze, 1777

Cantharis (Cantharis) pellucida Fabricius, 1792

Cantharis (Cantharis) pulicaria Fabricius, 1781

Cantharis (Cantharis) rufa Linnaeus, 1758

Cantharis (Cantharis) rustica Fallén, 1807

Cantharis (Cantharis) tristis Fabricius, 1798

Cantharis (Cantharis) xanthoporpa Kiesenwetter, 1860

Metacantharis clypeata (Illiger, 1798)

Rhagonycha (Rhagonycha) addenda Dahlgren, 1972

Rhagonycha (Rhagonycha) confusa Dahlgren, 1975

Rhagonycha (Rhagonycha) fulva (Scopoli, 1763)

Rhagonycha (Rhagonycha) iberica Dahlgren, 1975

Rhagonycha (Rhagonycha) lignosa (O.F. Müller, 1764)

Rhagonycha (Rhagonycha) morio Kiesenwetter, 1852

Rhagonycha (Rhagonycha) nigriceps (Waltl, 1838)

Rhagonycha (Rhagonycha) nigripes Redtenbacher, 1842

Rhagonycha (Rhagonycha) nigri-ventris Motschulsky, 1860

Rhagonycha (Rhagonycha) patricia Kiesenwetter, 1866

- Rhagonycha (Rhagonycha) quadricollis* Kiesenwetter, 1852
- Rhagonycha (Rhagonycha) varians* (Rosenhauer, 1856)
- MALTHININAE Kiesenwetter, 1852
- Malthinus (Malthinus) biguttatus* (Linnaeus, 1758) *
- Malthinus (Malthinus) facialis* (C.G. Thomson, 1864)
- Malthinus (Malthinus) fasciatus* (A.G. Olivier, 1790) *
- Malthinus (Malthinus) flaveolus* (Herbst, 1786)
- Malthinus (Malthinus) rubricollis* (Baudi di Selve, 1859) *
- Malthinus (Malthinus) scriptipennis* (Pic, 1900)
- Malthinus (Malthinus) scriptoides* (Wittmer, 1971)
- Malthinus (Malthinus) scriptus* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthinus (Malthinus) seriepunctatus* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) atratus atratus* (Baudi di Selve, 1859)
- Malthodes (Malthodes) chelififer* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) debilis* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) dispar* (Germar, 1824)
- Malthodes (Malthodes) forcipifer* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) guttifer* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) marginatus* (Latreille, 1806)
- Malthodes (Malthodes) misellus* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) modestus* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) mysticus* (Kiesenwetter, 1852) *
- Malthodes (Malthodes) pumilus* (Brébisson, 1835)
- Malthodes (Malthodes) quadrispinus* (Kiesenwetter, 1852)
- Malthodes (Malthodes) setifer* (Baudi di Selve, 1872)
- Malthodes (Malthodes) tectosagum* (Pic, 1909)

5. CONCLUSIONS

De les 55 espècies esmentades, 5 necessiten confirmació, indicades al catàleg amb *.

Les següents espècies, citades de diverses fonts bibliogràfiques (FUENTE, 1931; ESPUNY, 1979 i MUÑOZ-BATET et al. 2023), són excloses del catàleg en ser improbable la seva presència a Catalunya:

- Armidia signata* (Ahrens, 1814),
Cantharis nigra (DeGeer, 1764),
Cantharis quadripunctata (OF Müller, 1776),
Cantharis reichei (Mulsant, 1862),

Rhagonycha nigricollis (Motschulsky, *Malthodes spathifer* (Kiesenwetter, 1852), 1849),
Malthodes trifurcatus (Kiesenwetter, 1852)
Malthodes hamatus (Kiesenwetter, 1852),

6. BIBLIOGRAFIA

DAHLGREN G.. (1975). Zur Taxonomie der Gattungen *Rhagonycha*, *Pseudocratosilis* und *Cratosilis* (Col. Cantharidae). *Entomologische Blätter*, 71(2): 100-112.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M.. (2010). Contribución al conocimiento de los Cantharidae y Dasytidae (Coleoptera) de la Península Ibérica. *Heteropterus Revista de Entomología*, 10(1): 45-53.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2012). Nuevas especies y registros de Cantharidae del área iberoibérica (Coleoptera). *Heteropterus Revista de Entomología*, 12(1): 1-7.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2020). Aportación a la corología de algunas especies de Cantharinae (Coleoptera: Cantharidae) en España. *Heteropterus Revista de Entomología*, 20(2): 207-243.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2021). Aportación a la corología de algunas especies de Malthiniinae (Coleoptera: Cantharidae) en España. *Heteropterus Revista de Entomología*, 21(1): 23-35.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2022). Catálogo provisional de los Silvanidae (Coleoptera) de Cataluña (España). *Archivos Entomológicos*, 25: 203-208.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2023a). Catálogo provisional dels Attelebidae (Coleoptera, Curculionioidea) de Catalunya (Espanya). *Butlletí del Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord*, 34: 21-38.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2023b). Catálogo provisional de los Malachiinae (Coleoptera: Melyridae) de Cataluña. *Heteropterus Revista de Entomología*, 23(1): 45-61.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M., (2023c). Aportación a la corología de algunas especies de Cantharidae en España (Insecta: Coleoptera). *Heteropterus Revista de Entomología*, 23(2): 213-224.

DIÉGUEZ FERNÁNDEZ J.M. & TRÓCOLI S., (2023). Registros interesantes de coleópteros para España (Insecta: Coleoptera). 5a. nota. *Archivos Entomológicos* 26: 39-42.

FUENTE J.M., (1931). Catálogo sistemático-geográfico de los Coleópteros observados en la península ibérica, Pirineos propiamente dichos y Baleares (cont.). *Boletín de la Sociedad Entomológica de España*, 14: 21-38, 49-66, 78-93, 100-115, 138-153.

ESPUNY A., (1979). Contribución al estudio de la fauna de coleópteros de Sant Llorenç del Munt. Tesina de Llicenciatura. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona.

Barcelona, 103 pp.

KAZANTSEV S. & BRANCUCCI M., (2007). Cantharidae: 234-298. En: LÖBL, I. & SMETANA, A. (Eds.). Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 4. Apollo Books. Stenstrup.

MUÑOZ-BATET J.; PIERA E.; CALAF J. & VIÑOLAS A., (2023). Los coleópteros del Parque Natural de la Muntanya de Montserrat. *Monografies de la Institució Catalana d'Història Natural*, 5. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona.

PIC M., (1900). Diagnoses de malacodermes et d'un Cryptocephalus. *L'Echange, Revue Linnéenne*, 16: 86-88.

WITTMER W. (1971). Ein weiterer Beitrag zur Kenntnis der Gattung Malthinus. Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft, 43(3-4): 169-188.